

Høringsinnspill - Framtidig skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller i Innlandet fylkeskommune

Når framtidig skolestruktur skal bestemmes, er det viktig å ha elevene i fokus og få en struktur som gir forutsigbarhet, robusthet og er i tråd med næringslivets og samfunnets behov. For å gi flest mulig ungdommer et videregående tilbud i regionen, er det viktig å beholde flest mulig utdanningsprogram. Med synkende elevtall og store reiseavstander, mener vi det er riktig å samles om en felles videregående skole i Nord-Gudbrandsdalen.

Vi frykter at Nord-Gudbrandsdalen om noen år vil stå uten en videregående skole dersom avdeling Otta legges ned eller tilbud flyttes, slik alternativ 4 foreslår. I tråd med dagens nærskoleprinsipp vil det å legge ned avdeling Otta ikke øke elevtallet ved avdeling Lom fordi reiseavstanden fra Lesja, Dovre og Sel blir for stor. Dette vil redusere sannsynligheten for å bevare tilbudet i regionen. Avdeling Otta rekrutterer geografisk sett fra et større område, og yrkesfagtilbudene må derfor ligge her.

En konsekvens av å samle alle linjer i norddalen på samme skolested kan være at flere elever velger linje ut fra ønske og interesse. Dagens modell kan føre til at elever velger linje for å beholde konkrete tilbud eller at reiseavstand blir avgjørende for valget. Det er i dag et høyt tall elever som velger studiespesialiserende i Nord-Gudbrandsdalen, sammenlignet med ellers i landet. At elever velger ut fra interesse er svært avgjørende for motivasjon og gjennomføring.

Som regionsenter vil et godt videregående tilbud på Otta gi positive muligheter for regionen. Eksempel på dette er en innovasjonslab som HelseInn nylig etablerte i tilknytning til den videregående skolens helselab for Helse- og oppvekstfag. Dette er et interkommunalt samarbeid mellom de seks kommunene i regionen og Innlandet fylkeskommune. Avdeling Otta har i tillegg en stor kombinasjonsklasse for flyktninger fra hele Gudbrandsdalen. Noen elever tar enkelte fag på videregående nivå og de fleste velger utdanningsprogram på Otta videre.

Karrieresenteret for Nord- og Midt-Gudbrandsdalen er i umiddelbar nærhet til den videregående skolen på Otta, samlokalisert med Interkommunalt politisk råd. Det er et sterkt og godt samarbeid mellom den videregående skolen, opplæringskontorene i fylket, det lokale næringslivet og Karrieresenteret. Denne kombinasjonen virker samlende og styrker i dag hele regionen, og gir voksne og unge muligheter til videre- og etterutdanning på flere fagområder. Hvis skolested Otta mister hele eller deler av bredden i studietilbudet, vil dette ramme Karrieresenteret på sikt og gi store negative konsekvenser for hele regionen.

Alternativ 1-3 foreslår å legge ned Restaurant og matfag (RM) og Service, salg og reiseliv (SSR) på avdeling Otta og Bygg- og anleggsteknikk i Lom. Nord-Gudbrandsdalen vil da stå igjen med kun to yrkesfaglige utdanningsprogram; Helse og Oppvekstfag (HO) og Teknologi og Industrifag (TIF). Dette gir en svært liten bredde for elevene i området, og vil føre til at flere må flytte ut av regionen for å utdanne seg, eller velger feil utdanningsprogram for å kunne bli boende hjemme.

Siden mat- og reiselivsbransjen skriker etter kvalifisert arbeidskraft og det er svært god tilgang på læreplasser gjennom opplæringskontorene, er det viktig å beholde disse utdanningsprogrammene i regionen. De to utdanningsprogrammene rekrutterer til samme bransje; mat og reiselivsbransjen som er viktig for hele regionen med seks nasjonalparker. RM og SSR drives etter en alternativ opplæringsmodell på avdeling Otta i tråd med intensjonen fra fylkeskommunen. Denne modellen er kvalitetssikret av OsloMet. Elevene har felles undervisning i yrkesfaglig fordypning, fellesfag som matematikk, naturfag, kroppsøving og engelsk, og flere programfagstimer. Ved å organisere SSR og RM sammen på denne måten, får elevene større klassemiljø og derigjennom bedre læringsmiljø og

økt læringsutbytte. Vi klarer på den måten å opprettholde et minimum av bredde i det yrkesfaglige utdanningstilbudet i Nord-Gudbrandsdalen.

På Studiespesialisering (ST) på avdeling Otta har elevene fag sammen med elever fra både Idrettsfag og Påbygging til generell studiekompetanse (3PBY). Dette gir større læringsmiljø og bedre økonomisk drift. Vi ser det som en stor fordel at disse utdanningsprogrammene er lokalisert på samme skolested. Avdeling Otta har i alle år hatt store klasser i 3PBY. Flere av elevene har fullført fagbrev og kommer tilbake for å bosette seg i regionen. Elevene på denne linja kommer fra hele Nord-Gudbrandsdalen, men også flere elever fra andre steder i landet.

Det er ingen av avdelingene ved Nord-Gudbrandsdal videregående som i dag har fulle klasser på ST. Dessverre ser vi at noen av programfaggruppene på ST Vg2 og Vg3- nivå, både på avdeling Otta og avdeling Lom er svært små. Dette gir lite forutsigbarhet for oppstart av ulike programfag og små læringsmiljø. Det er viktig med en viss størrelse på elevgruppene. Den nåværende økonomiske tildelingen er ikke tilstrekkelig til å gi ungdommen i Nord-Gudbrandsdalen den bredden i tilbud som andre tilsvarende store skoler i Innlandet har.

Ettersom elevtallet har gått ned, har elevene på Studiespesialisering fått stadig færre programfag å velge mellom på Vg2 og Vg3 både på avdeling Lom og avdeling Otta. Elevene i vår region får derfor et dårligere opplæringstilbud enn i tilsvarende regioner. I en fremtidig struktur må de minste skolene tildeles et budsjett med et minimum rammetimer til bruk på programfrie valgfag. Et mer variert tilbud med valgfrie programfag vil øke motivasjonen til elevene. Det må være en viss likhet mellom de store og de små regionene i fag som tilbys.

Regionsenteret på Otta, ligger midt mellom de to dalførene i regionen og offentlig kommunikasjon. Avdeling Otta har i dag elever fra hele regionen, og i tillegg noen fra Midt-Gudbrandsdal. De fleste har god mulighet for dagpendling, og noen bor på hybel. Kartlegging viser at Otta har kapasitet til flere hybelboere. En god partnerskapsmodell mellom fylkeskommune, vertskommune og hjemkommuner vil kunne sørge for å ivareta og følge opp den enkelte elev. I dag tilrettelegger miljøarbeider ved skolen for felles måltider og aktiviteter som bidrar til godt miljø for hybelboere.

Avdeling Otta har i dag en godt driftet kantine. Kantinene er ikke en ren skolekantine, den har svært mange eksterne brukere. Regionsenteret, karrieresenteret og kulturhuset er lokalisert i nær tilknytning til skolen, og kantinen tilbyr i dag servering til arrangementer i kulturhuset og ved kurs og konferanser. Kantine tilbudet vil forsvinne dersom avdeling Otta legges ned.

Rent økonomisk vil det å bruke bygg som er eid av fylkeskommunen være fornuftig. Skolebygget på avdeling Otta er eid av fylkeskommunen. Det ble sist renovert i 2010 og har plass til flere elever. Høsten 2024 blir verkstedet til TIF renovert av fylkets eiendomsavdeling. Skolen har tilgang til to idrettshaller, friidrett-, fotball- og håndballbane i tillegg til padde-, tennis- og sandvolleyballbane og skøytebane på vinterstid.

Slik strukturen er i dag, utfyller avdeling Otta og Vinstra videregående skule hverandre ved å tilby ulike studieforbereende og yrkesfaglige tilbud. Otta og Vinstra kan bli to solide videregående skoler som vil stå seg langt inn i framtiden. Det er svært viktig at elever i Nord-Gudbrandsdalen får et godt og variert tilbud innen yrkesfag og studieforbereende i regionen. Nord-Gudbrandsdalen bør ha et tilsvarende tilbud som de sammenlignbare regionene Valdres og Nord-Østerdalen. For å kunne gi flest mulig av elevene et utdanningstilbud i regionen, mener vi det er viktigere å tilby bredde enn å opprettholde skolested. Da vil vi kunne beholde flest mulig elever i regionen. Med dagens finansieringsmodell mener vi det er riktig å samles om ett felles skolested for videregående skole i Nord-Gudbrandsdalen.